Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

HERLOVIANEREN

MEDLEMSBLAD FOR HERLOVIANERSAMFUNDET

52. ÅRGANG NUMMER 7 DECEMBER 1974

Herlovianersamfundet 125 år

Vi er landets ældste forening af gamle kostskoledrenge (og -piger) - den 14. januar 1975 bliver vi 125 år

DETTE er ikke historieskrivning — kun et par småpluk fra Herlovianersamfundets brogede fortid, der nu strækker sig over 125 år.

Allerede i 1841 stiftede fjorten dengang yngre herlovianere en herlovianerforening, der holdt møder to gange hver måned hos en traktør i Vimmelskaftet, København, hvor man spiste varm mad og spillede kort og skak. Skønt denne forening havde en lovbestemmelse om, at et bestyrelsesmedlem skulle være til stede ved møderne for at forebygge »brud på god tone og orden«, bestod den kun få år — og ingen aner mere, hvad der blev af den.

Fra denne forening udsprang alligevel traditionen om at holde en fest på Herluf Trolles fødselsdag — så man kan fastslå, at Trollefesten er ældre end det egentlige Herlovianersamfund. Det blev stiftet ved en Trollefest den 14. januar 1850. Her oplæste major Ludvig Fasting ('1808) en opfordring fra rektoren ved Realskolen i Århus om at yde understøttelse til en trængende herlovianer. Og majoren foreslog ved samme lejlighed stiftelsen af et Herlovianersamfund, der ved gaver eller rentefrie lån skulle hjælpe trængende kammerater — og dette forslag fandt så bred tilslutning i forsamlingen, at man regner det som stiftelsen af Herlovianersamfundet. Ludvig Fasting blev da også samfundets første formand. Et af de første medlemmer var for øvrigt skolens forstander — fra 1851 — lensgreve Frederik Marcus Knuth.

I 1875 kunne Herlovianersamfundet fejre sit 25 års jubilæum — og man gjorde det bl. a. ved at oprette et legat til understøttelse af afdøde herlovianeres trængende efterladte. Baggrunden var lidt kuriøs — man havde samlet en del penge sammen til en herlovianerenke i trange kår, men just som hun skulle have summen — 200 kr. — overrakt, giftede hun sig igen. Og så måtte man jo finde noget at bruge midlerne til!

Samfundet havde nu 259 medlemmer — og 102 kom sammen til Trollefesten. Til stede var bl. a. forstanderen, geheimeråd Hall. Han holdt en smuk tale ved festen, hvor han indbød de ældre herlovianere til et besøg på Herlufsholm, så man kunne tage de mange forandringer i øjesyn: Klosterbygningen, der nu var totalt bygget om, og den storartede Museumsbygning.

Halvtredsårsjubilæet år 1900 (samfundet havde nu 430 medlemmer) blev et ret stort sus — det afholdtes på det dengang så fashionable sted Skydebanen i København. I bogen »Herlovianersamfundet gennem 100 år« omtaler man, at middagen bestod af dyresteg, leveret af Skolen — og lidt bittert hedder det: »Det hændte dengang ofte, at formanden selv måtte holde talen for stifternes minde, velsagtens fordi det ikke havde været muligt at opdrive nogen, der var villig til at påtage sig dette ikke helt lette hverv . . .«

Der var på det tidspunkt en vis knirken i Herlovianersamfundet — på grund af den gamle enkebaronesse Elisabeth Reedtz-Thotts initiativ med at samle de yngste af Herlovianersamfundets medlemmer til aftenselskaber i Det Thottske Palæ. Dette var sikkert uhyre velment fra den gamle baronesses side, men mange af de yngre erklærede, at de »ikke ville gøre hoveritjeneste for bourgeoisiets døtre« — og (som der står) de mest røde foretrak at holde sig væk fra denne »reaktionens højborg«.

Halvtredsårsjubilæet havde dog samlet 122 deltagere — og også ved den lejlighed var skolens forstander blandt gæsterne.

I 1925 holdt Herlovianersamfundet 75 års jubilæum med pomp og pragt. Cirka 200 medlemmer samledes på Hotel d'Angleterre. Lidenskabsløst refererer den ovennævnte bog: »Efter et overdådigt koldt bord med øl og snaps samledes man til middagen i Louis Seize Salen«. Senere siges det, at formanden, kammerherre Clan, under højesteretssagfører Zahles festtale gentagne gange ret virkningsløst måtte anmode yngre herlovianere om

DANMARKS PÆDAGOGISKE BIBLIOTEK

at holde op med at snakke og støje. I generalforsamlingsreferatet for dette år står der under formandens beretning følgende: »Den store begivenhed var jubilæumsfesten den 14. januar i år, ved hvilken selv denne påholdne bestyrelse havde vist stor flothed«.

Hundredårsjubilæet i 1950 blev også markeret med elegance — ved en fest både på Universitetet i København og i Studenterforeningen samme steds — med fiskeret, dyreryg og Othello-kage. Der var tre slags vine til — hvidvin, rødvin og madeira — og af Herlovianersamfundets bestyrelsesprotokol fremgår det, at prisen var 32,15 kr. pr. næse inkl. drikkepenge! Man fik dog reduceret prisen med 2 kr. pr. kuvert ved at ændre forretten fra laks i mayonnaise til torsk i ditto. Til allersidste øjeblik udfoldede bestyrelsens medlemmer de mest hektiske anstrengelser for at fremskaffe en sang til lejligheden...

Og så: 1975

Med erfaringerne fra disse fire jubilæer svirrende i hovedet har den nusiddende bestyrelse prøvet at finde frem til den bedst mulige måde at markere 125-års dagen på.

Her er et par af de inputs, vi har arbejdet ud fra:

Vi er ikke rige!

Vi har — lykkeligvis — en stor tilgang af yngre medlemmer, både på grund af større årgange i de senere år og på grund af større medlemsprocent. Men de otte yngste årgange deltager i festerne for halv pris.

Medlemmer fra provinsen og udlandet klager over, at vi ofrer for mange af samfundets midler på fester i København.

Den 14. januar 1975 er en tirsdag.

Forstanderparret og rektorparret er selvskrevne gæster ved jubilæumsfesten, men begge er ude af stand til at komme den 14. januar p. gr. af Trolleballet på skolen.

Priserne på middage og drikkevarer »ude« har udviklet sig dramatisk i samfundets disfavør gennem de forløbne 125 år.

Vi vil gerne holde en smuk og god fest!

Resultatet af vore overvejelser ser I i indkaldelsen til Trolle- og jubilæumsfest lørdag den 18. januar. Den bringes nedenfor. Vi valgte at holde festen lørdag den 18. i stedet for tirsdag den 14. januar af to grunde: Så kunne vi få forstander- og rektorparret med — og så vil det være muligt for medlemmer, der bor i nogen afstand fra København at deltage.

Vi håber, at mange vil komme — og at festen bliver vellykket!

Men ikke nok med det! Vi vil også holde:

Jubilæums-skovtur til Herlufsholm.

Vi har længe tumlet med planen om at arrangere en større »udflugt« til den gamle skole — for der er sket og bygget så meget nyt, som det kunne være belærende og interessant at høre og se. Skolens forstander har ikke villet stå tilbage for sin gamle forgænger, Hall, så han har nu givet planen sin fulde støtte. I løbet af de kommende få måneder vil Herlovianersamfundets bestyrelse nøjere drøfte projektet med skolen — og finde

HERLOVIANERSAMFUNDETS TROLLE- og 125 ÅRS JUBILÆUMS FEST

afholdes lørdag den 18. januar 1975, kl. 18.30

i Assurandørernes Hus, Amaliegade 10, København K

Pris: 120 kr. pr. deltager. De otte yngste årgange: 60 kr. (For ledsager/ledsagerske til de otte yngste årgange er prisen også 60 kr., mens de ældres ledsager/ledsagerske må erlægge fuld pris).

Tilmelding: advokat Jan Trier, Gammel Strand 34, 1202 København K – telefon (01) 14 32 36. Senest onsdag den 15. januar.

Program: en hyggelig festaften med en god middag, diverse vine ad libitum, kaffe-cognac, dans til levende musik, natmad.

Gæster: forstanderparret, rektorparret samt årgangene '04, '09, '14 og '24 med ledsager. Blandt gæsterne fra Årgang '24 er æresmedlem af Herlovianersamfundet professor, dr. jur. h. c. Fl. Tolstrup.

Påklædning: smoking – eller andet fest-gå-ud-tøj.

frem til en vakker forårsdag, hvor vi så kan sætte hinanden stævne ved Susåens bred. Skolen har ikke midler i overflod at rutte med, og de fleste af os ville vel også finde det urimeligt, om vi skulle lade os bespise og bedrikke på dens regning — så den side af sagen kommer vi selv til at tage os af. Men på Herlufsholm vil man modtage os, vise os rundt, fortælle om skolen, som den er i dag — og give os rammen om en sikkert overordentlig hyggelig »skovtur«.

I næste nummer af Herlovianeren vil vi antagelig kunne redegøre nøjagtigt for, hvornår og hvordan man kan komme med på denne skole-skovtur, der arrangeres i anledning af Herlovianersamfundets 125 års jubilæum — og foreløbig er berammet til en forårsdag 1975.

Kaj Dorph-Petersen ('43).

Birgitte Gøye som enke

Holger Rasmussen: *Birgitte Gøyes enkestand,* 48 + 36 sider ill., to små bind i fælles foderal. Udg. af Forlaget Wormianum, 1974, Jelshøjvej 9, 8270 Højbjerg. Pris: 28 kr.

Det kan et øjeblik virke helt overraskende, når en ikke-herlovianer beskæftiger sig med Herluf Trolle eller Birgitte Gøye. Men en sådan reaktion er naturligvis ganske misforstået. Herluf Trolle, såvel som Birgitte Gøye, tilhører ikke blot herlovianeres interessesfære, de tilhører nationen, og det er kun naturligt og tillige i høj grad glædeligt, når også ikke-herlovianske forskere interesserer sig for dem.

Holger Rasmussen er kulturhistoriker og leder af Dansk Folkemuseum = Nationalmuseets 3. Afdeling. Blandt de områder han forsker, er boligindretningens, møbleringens og borddækningens historie. Under arkivstudier er han stødt på nogle fyldige fortegnelser over Birgitte Gøyes bohave og ejendele fra hendes sidste år, som indeholder et stort stof til belysning af de nævnte sider af datidens kulturhistorie.

Det er dette stof de to små, særdeles nydelige bøger fremlægger. Det ene bind gengiver selve fortegnelserne, komplette, i den originale stavning, og uden kommentarer. Det andet bind udvikler, hvorledes de lange, udførlige inventarlister kan belyse dels Birgitte Gøyes specielle situation,

Birgitte Gøye i enkedragt. Maleri fra 1587 i Odense Adelige Jomfrukloster, som er en kopi efter et forsvundet portræt fra 1574, vistnok malet af Antonius Samfleth. Fot. Frederiksborgmuseet.

dels de almindelige forhold blandt den danske højadel på denne tid.

Da Herluf Trolle blev begravet, den 15. juli 1565, havde Birgitte Gøye faktisk ingen steder at bo. Hendes og Herlufs hidtidige bolig, Hillerødsholm, var jo netop overdraget til kongen. Herlufsholm var bygget som kloster og var nu ved at blive indrettet til skole. I slægten Gøyes gård i København havde hun ganske vist en lejlighed, men den var for lille til længere ophold.

Imidlertid havde Herluf Trolle som pantelén haft rådighed over Ring Kloster ved Skanderborg, og her flyttede Birgitte Gøye over. Stedet var ikke nyt for hende, som ganske lille pige, før Reformationen, havde hun gået i skole hos nonnerne, der dengang regerede i klostret. I 1571 blev lenet sagt op, men heldigvis overlod enkedronning Dorothea, som hun stod nær, hende straks herregården Åkjær ved Horsens. Året efter døde Dorothea imidlertid, Åkjær faldt tilbage til staten, og Birgitte måtte igen se sig om efter en passende bolig.

Formodentlig har hun ønsket at bo nærmere ved Herlufsholm. I hvert fald valgte hun at opføre en gård på det tidligere Sortebrødreklosters grund i Næstved. Hun flyttede ind ved påsketid 1572, og her boede hun til sin død godt to år senere, den 24. juli 1574.

Den første af de to inventarfortegnelser stammer fra 1571, med senere suppleringer. Den omfatter indbo i gården i København, på Åkjær og på Herlufsholm. Den anden fortegnelse er fra 1573 og omfatter indbo i Sortebrødregård og på Herlufsholm. To korte lister, fra 1565 og 1568, omfatter ejendele i København, bl. a. Herluf Trolles efterladte klæder.

Listerne omfatter især tekstiler, til borddækning og sengetøj, samt bordservice og køkkentøj, meget af det nøje specificeret med hensyn til størrelse, materiale, udsmykning, mærkning (men monogrammer eller våbenskjolde), alder, slidthed osv. Holger Rasmussens fremstilling af, hvad disse fortegnelser kan fortælle om datidens almene kulturhistorie, om livet til daglig og ved gæstebud, om skik og brug, om spisevaner og bordmanerer, om komfort eller mangel på, om skiftende omgangsformer, og meget andet, er, fra først til sidst, livlig og fængslende læsning.

Også Birgitte Gøyes personlige stilling

kan listerne kaste lys over. Når f. eks. hendes bordservice omfatter ting af glas, tin, messing, træ m. m., men næsten ingen af de genstande af sølv, man ifølge hendes formueforhold og position ville have ventet i stort antal, må det skyldes, mener Holger Rasmussen, at hun har realiseret sit sølvtøj (og sine smykker) for at kunne betale det kostbare gravmæle, hun havde bestilt hos Cornelis Floris i 1568.

Også den større baggrund for hendes liv som enke får vi et indtryk af. Mange af hendes slægtninge, med hendes bjergsomme halvbroder Christoffer Gøye i spidsen, ønskede at få hendes og Herlufs gavebrev omstødt, så de kunne arve Herlufsholm efter hendes død. Allerede i sin ligprædiken over Herluf Trolle 1565 polemiserede Niels Hemmingsen mod disse »ugudelige« mennesker. Havde salig Hr. Herluf og Fru Birgitte sat deres gods over styr ved drik, dobbel eller andre utilbørlige måder, »eller omkommet det med pral«, kunne ingen have sagt andet, end at enhver må gøre med sin ejendom hvad han vil. »Men nu kunne de ikke være tilfredse, men knurrer herimod og mener, at det var ikke rigtig gjort at lade peblinge få sådant gods at løbe med«.

Om de adelige gæster ved begravelsen har følt snerten i Niels Hemmingsens ord, ved vi ikke noget om. Senere blev Birgitte hjulpet mod sine begærlige slægtninge af Peder Oxe og Oluf Mouritsen Krognos (forstander 1571—73), hvem det lykkedes at afværge Christoffer Gøyes anslag. Lad os sende dem, og andre der stod Birgitte bi, en taknemlig tanke.

Fredag den 23. juli 1574 blev Birgitte Gøye »hastelig syg med stor ve og sting«, og dagen efter døde hun. Den sidste post på hendes inventarlister er i en anden hånd end de øvrige. Der står: »Blev her 3 par lagen udtagen at svøbe min salige frue i lig«.

Holger Rasmussen har skrevet en bog som ikke blot vil interessere, men glæde og varme enhver herlovianer.

S. T. A.

Skyggerids fra et Hørerliv 5

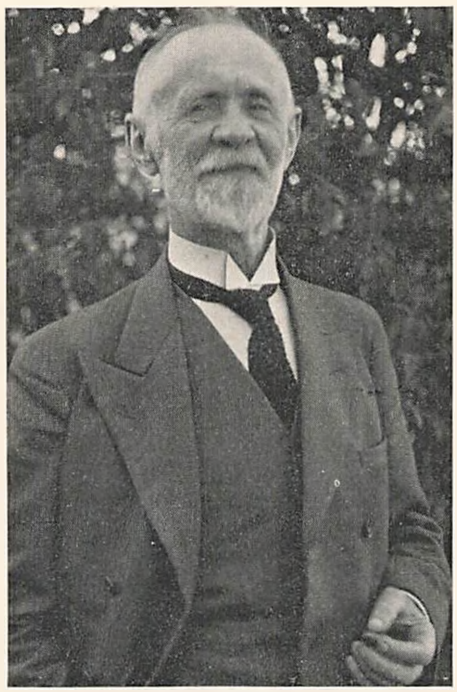

Lektor Mørch i karakteristisk humør, men med cigar og ikke den bekendte — og berygtede — halvlange pibe, kaldet L-piben. — Cand. mag. Aage Mørch, født 1863, student fra Herlufsholm 1883, adjunkt på Herlufsholm 1889, overlærer 1914, afsked 1932, død 1945.

To hjem

DET kønne gamle hus, hvor sidst Borellis boede, men som nu er borte, var i tyverne hjemsted for en stor familie: Mengens. Mengen hed faktisk Mørch, overlærer Mørch. Børnene skelnede man ikke sådan imellem — de hed bare Mengeungerne. De lever næsten alle endnu, og jeg ved da, hvor i verden de er. Men dengang interesserede de ikke en ung adjunkt noget videre.

Det var et åbent hus. Og menneskene i det var åbne. Ikke mindst Mørch, i hvis fyldige skæg en halvlang træpibe stak frem (L-piben kaldet; lortepiben) fra et stort smil, i alt fald fra et åbent skæg, strålende af Hostrupsk studenterhumør, vennesæl, musikelsker: Wein, Weib und Gesang!

Jeg er ham stadig taknemlig, fordi han gav mig den første undervisning i tennis. Om morgenen kl. 6. Vi spillede begge dårligt. Han blev aldrig bedre.

Et sted ud på formiddagen kunne man se ham bestige sin aldrende cykel; foden op på trædepinden, der stak ud fra bagakslen, afsæt med den anden fod 2—3 gange, stativ med kæmpestor kurv fastgjort til styret, og så til Næstved for at købe ind til husets mange munde. Der var aldrig ræs på. De sorte voksdugscykelgamascher med spænder stemplede kun adstadigt op og ned. Om aftenen var der tit diple og kaffe i de store stuer, som var smykket med dejlige malerier dels af fru Mørchs far, »gamle Bertelsen«, som havde været tegnelærer ved skolen, dels af hendes bror, grønlandsfareren og maleren Aage Bertelsen.

Og så musik! Tohændig eller firhændig: Haydns og Schuberts symfonier, med ældste datter, Signe, på diskanten, Mørch på violinen i en trio.

Fru Mørch var af samme åbne væsen som alle de andre. Det ytrede sig bl. a. ved, at hun kunne sige de mest forbløffende ting, ja, de uhyrligste ting, selv om det var i stort selskab, så i alt fald damerne måtte prøve at skjule deres rødme (og usigelige fornøjelse!). Men virkningen var ikke tilsigtet. Mor Nel (fornavnet var Nelly) sagde blot, hvad hun tænkte.

*

En lidt mere dæmpet tone herskede i rektorboligen hos Krarups. Ikke fordi Jacob Krarup holdt sig tilbage, når det gjaldt. Han kunne være strengt formel og nøgtern, men ikke for ingenting var Holberg hans yndlingsforfatter, og nok kunne Holberg være skrap (ja, det var dengang!), men Krarup kunne også no'en go'e no'en.

Fru Krarup, »Mané«, huskede altid på,

at hun repræsenterede. Hun gjorde det fortrinligt. Og nød det. Man mødte altid et strålende smil, en rap replik og megen husmoderlig omsorg. Men jeg er vis på, at der skulle kunst til at få budgettet til at holde. Private sorger og bekymringer gemte man imidlertid til side. Og mon ikke Krarup ofte ønskede sig fri for afhængighed af forstander, godsforvalter og ministerium — og tilbage til det stille Roskilde med sprog- og litteraturstudier?

Gymnasielærere, også rektorer, var underbetalt i de dage. Det klang derfor som røster fra en anden verden, men nok en stivere og kedeligere, når amtmanden fra Næstved, kammerherre Vedel, og frue havde været til »repræsentationsmiddag« hos rektors en lørdag aften, og fruen (som var den formuende af de to) ved halvelleve-tiden forkyndte for alt folket: *Min vogn* holder for døren (de holdt chauffør). Tak for i aften!

En sådan aften har der nok været damesnak i den store dagligstue med de gamle mahognimøbler, og herre-l'hombre med toddy (man brugte faktisk rom dengang) i et par andre stuer. Og med korte mellemrum lød der klask i bordet og latterbrøl, når en af os unge, eller Mørch, tabte et spil. Og det fortsatte længe efter at amtmandens var kørt.

Men søndag formiddag sad både Krarups og Mørchs på deres hævdvundne pladser i kirken. Og efter gudstjenesten mødtes man udenfor med kendinge fra sognet og fra Næstved, og når nyt var udvekslet og hænder rystet, skred gårdmændene sindigt over i rektorgården for at spænde for. Der var plads til en halv snes heste i de gamle udlænger. For rektor havde jo før i tiden »haft jord«. Og der stod så Store Karl eller en anden »Bøv« og tjente en staldskilling.

Jeg kan ikke slutte erindringerne fra rektorhuset uden at nævne den ældste datter, kaldet Hette, som blev gift med min jævnaldrende kollega på skolen, nu pastor emeritus Ivar Lange.

De havde anlæg for venskab.

Svend Juel Møller.

Samtale under kastanjen foran Skolebygningen: Fru Krarup og forstanderen, Otto Reedtz-Thott. Rektor holder sig i baggrunden og lader Marie repræsentere. Foto: Sven Erik Smith ('25).

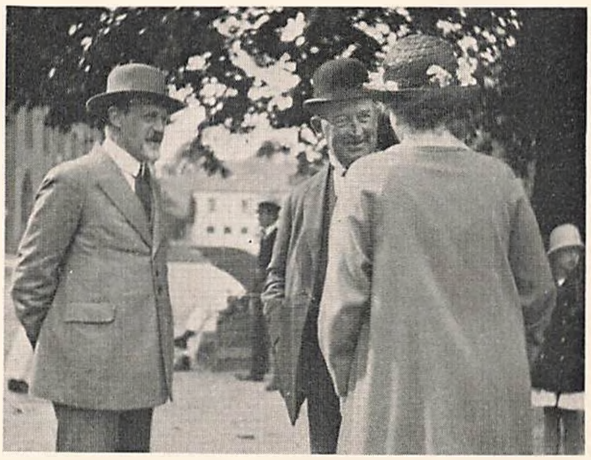

Apropos Ballonen . . .

VED at se det virkelig meget morsomme billede i Herlovianeren nr. 6 1974, side 76, af Ballonen, der som ingen anden af lærerne forstod os, og som vi trods hans buldrebassevæsen holdt af, med hasselsvirperten i hånden, skåret på vej ud til badehuset for med den at kunne svirpe i enden de diple, der var lidt for langsomme til at springe ud i åens kolde vand, kom jeg i tanke om en scene fra en af disse badetimer derude i begyndelsen af min skoletid på Herlufsholm, 1906 eller 07. Denne scene genkaldte endvidere hos mig erindringen om ulovlig badning i åen og om den ganske ulovlige overgang over samme, som undertiden fandt sted.

Måske vil flere kunne nikke genkendende til det nedenfor anførte. For yngre årgange vil det være historie, det skolefag, der efter det seneste oplyste synes at nyde god fremgang på skolen.

Altså i et af mine første skoleår hændte det, at en af de små, søde nyankomne drenge med gyldent hår og blå øjne, dem Ballonen altid med udpræget realitetssans og med eftertryk foreholdt, at man kunne ikke leve af at være en »dajlig« dreng, havde svært ved at klare sig i åens ferske vand. Han havde formodentlig lært at svømme i de salte bølger, og nu var han faktisk ved at gå ned. Ballonen blev i allerhøjeste grad altereret og udstødte allehånde trusler og besværgelser for at holde ham oppe, og til sidst brølede han i største ophidselse: »Hvis du droner, slår jeg dig ihjel«.

Drengen kom heldigvis op og til hægter igen, og overlevede således den dobbelte livsfare han havde svævet — eller rettere plasket — i.

Som man ser på billedet derude fra badehuset, står Ballonen og Larsen på det, der — dog uden allusion til Herluf Trolle — hed flåden, en træbro der overvintrede inde i det med skodder om vinteren tillukkede badehus. Når flåden var blevet udlagt, måtte der bades, men ikke før, og samtidig begyndte badningen i gymnastiktimerne.

Nu er der jo ikke noget drenge holder mere af, end at overtræde forbud, og således også dengang på Herlufsholm. Ikke fordi vi var nogle uopdragne skarnsknægte — tværtimod, tør jeg vist godt sige — men fristelsen til, og spændingen ved, at overtræde et forbud uden at blive opdaget kunne til tider være meget stor. Altså vi måtte i vandet derude, før flåden var blevet lagt ud, allerede i maj måned, hvor koldt og modbydeligt det end var. For det var jo en salig hemmelighed at bære på, at man havde *snandet,* et formodentlig nu ukendt verbum for at »snyde sig i vandet«.

Og når så dette var godt overstået, kom den næste fristelse, Jernbanebroen, ad hvilken Slagelse—Næstved banen blev ført højt over Susåen. Det var af skolen, foruden af jernbanevæsenet, på det strengeste forbudt at passere denne bro. Den var, så vidt jeg husker, ikke forsynet med gelænder, og et frembrusende tog kunne derfor nok ved lufttrykket puste en unge ud i rummet, således at han endte dybt nede i åen med fare for at miste livet. Broen var nemlig ikke stort bredere, end hvad der behøvedes af plads til selve skinnelegemet.

Sagen var imidlertid den, at vi efter badet gerne skulle ud til Tonen for dér, hvis de fattige lommepenge ellers tillod det, at nyde en tælk. Som i sidste nummer af bladet, også side 76, af Dyrlund ('08) beskrevet, boede Tonen jo ude østen for Ringsted landevej, og enhver vil kunne forstå, at vi fandt det *for* ærgerligt at gå helt ned til Hvælvingebroen for, efter at være kommet over åen, atter langs dennes modsatte, østre bred at gå tilbage til og under Jernbanebroen for at kunne fortsætte videre ad stien ud mod Tonen.

Altså, efter megen spejden og lytten oppe på den høje jernbanedæmning, stak vi én efter én i rend over broen for at vælte os ned ad skråningen på den anden side. Der var nemlig fare for opdagelse såvel fra ledvogterhuset ved Kohaven mod vest som fra dét i Rødehus Allé, og endelig kunne jo en draisine uformodet komme kørende.

Ankommen til Tonen nød man så sin tælk, der serveredes til forskellige priser alt efter som der var mere eller mindre revet rugbrød og puddersukker til. I de første år var hun en venlig kone, der satte tallerkenerne på bordet for os ude i haven, hvorefter vi betalte, når vi gik. Men senere blev tonen hos Tonen lidt hvas, således at hun, når tykmælken var serveret, på det bredeste sjællandske med skarp stemme sagde: »Pengene på bourdet, ellers ta'r jeg malken igen«. Hun må altså være blevet snydt. Forhåbentlig ikke af diple, men af andre besøgende.

H. Friis Jespersen ('14)

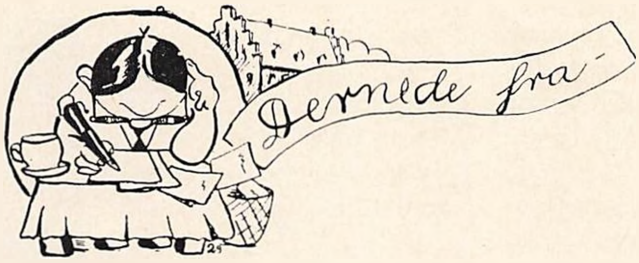

MED efterårsferien er den første del af det nye skoleår overstået. Og for de yngste klasser er spændingen om vyrdene — vidnesbyrdene — blevet udløst og hermed, om de (for 7. klasses og 1. reals vedkommende) kan få lov til at læse på hummeret, eller om de evt. er blevet nedsænket til lal.

Denne institution er i øvrigt blevet flyttet fra Mygningen til 3. G's lokale i den nye fløj på Helenhallen.

Nogen større synlig forandring på skolen er der ikke sket i sommerferien. Det eneste er, at der er kommet fire nye svællinger i Stark, og at den gamle svane er blevet aflivet. Andre forandringer kommer til gengæld snart. Der har været afholdt licitation på den foreløbig sidste fløj i det nye bygningskompleks, og udgravningen til fundamenterne begyndte i slutningen af oktober.

I persongalleriet er der derimod sket en del forandringer. Først og fremmest er den nye Stander lige så stillet gledet ind i sit embede. Der har ikke fundet nogen form for officiel indsættelse sted, og for de flestes vedkommende blev Fugleskydningen den lejlighed, hvorved man så forstanderen for første gang. Siden har han vist sig adskillige gange, sidst ved bordet, hvor han diskret spiste med, som havde han været Stander i lang tid. I det hele taget virker hans optræden stille og tilforladelig, men med et anstrøg af bestemthed. Det er givetvis et standervalg, der er populært blandt diplene.

Men også på andre områder er der sket udskiftninger. Lektor Levinsen er gået af som sovesalslærer på Vuen, og er flyttet ind i det hus, der ligger på hjørnet af Ladbyvejen og Herlufsholm Allé. Sammenhængende hermed er Lars Bardram flyttet ned på Vuen fra Mygningens 2. sal, der har fået en helt ny sovesalslærer, Erik Anker Nielsen. Samtidig er endnu en gammel herlovianer blevet ansat på skolen. Det drejer sig om Finn Kirstein ('59), der er blevet deltidsansat som sanglærer, og som har fået tildelt det største af humrene på Skolebygningen, hvor han bor når han er på skolen.

Derudover er der kommet en hel del nye elever. Så mange, at det har været overvejet kun at lade 2.G invitere piger med til Komedieballet. Men da dette alligevel ikke ville være nogen særlig tilfredsstillende løsning, vil man prøve at se, om der ikke skulle findes en bedre løsning i den nærmere fremtid.

Også de gamle elever har haft huseringsbesvær. Dettte gælder især 3.G-

Forstander Jens Just Jermiin ved Fugleskydningen 1974.
Fot. Martin B. Jørgensen.

kosteleverne, af hvilke der er 42, et i forhold til tidligere år astronomisk tal. Dette har medført, at en del af dem er blevet samlet på en sovesal for sig selv, Lassengårdens lange sovesal.

I denne første del af skoleåret har man også siddet klassevis i Store Spisesal, noget man af hensyn til den stigende larm opgiver efter efterårsferien. Lille Spisesal køres som hidtil.

Udadtil har skolen (passivt) gjort sig bemærket ved at Nordisk Råds præsidium tilbragte et par dag med at holde møde i Festsalen i september måned.

Aktivt har skolen manifesteret sig ved at blive nr. 2 ved regionsstævnet i atletik på Rudegårds Stadion i Holte. Frederikshavn Gymnasium vandt, med kun 4½ points. Til gengæld har vi spillet uafgjort 3—3 mod Sorø i Sorø, hvilket skulle sandsynliggøre, at vi vandt næste gang hos os selv.

Sluttelig en fantastisk nyhed og en rettelse.

Nyheden: Bisserup Turistfart har fået en ny bus, hvilket har gjort enhver bemærkning om evighedsbusser til skamme. Turen Næstved-København over Roskilde tager nu ikke længere tid end turen Næstved-København via Køge, der er betjent af en af de gamle busser og en motorvej.

Rettelse: Da jeg skrev om sidste eksamensfags 13-taller, skrev jeg kun, at der faldt ét. Der faldt imidlertid dobbelt så mange, nemlig to.

Martin B. Jørgensen, 3.Gm.

Gammel herlovianer, sergent i Livgarden Henrik Holstein ('74) skyder ved Fugleskydningen 1974.
Fot. Martin B. Jørgensen.

Brandøvelse

JEG så i sidste nummer af Herlovianeren et billede fra en brandøvelse på Herlufsholm, og så må jeg berette om en anden brandøvelse, der fandt sted i 1921.

Vi var tre gammelsproglige i klassen, Paul Diderichsen, P. C. Florian Larsen og mig selv, Adam Helms. Det var vel ikke af kærlighed til det klassiske, at jeg havde valgt denne linje, men jeg var betegnet som umulig i matematik og i nyere sprog, så der var ikke andet at slå ind på.

Vi havde som lærer i græsk A. P. F. Volten. Vi tre og Volten sad i det lille klasserum under runde trappe i Skolebygningen. I almindelighed klarede Florian og jeg timerne, fordi Diderichsen, senere professor, og Volten faldt i indviklede sproglige diskussioner, som tog så lang tid af timen, at vi to andre nåede at lære de oversætninger, som vi havde arvet fra den foregående klasse, og som var betydeligt nemmere at benytte end ordbøger og grammatikalske regler.

Men en dag var Florian veltalig fra timens start. Uroligt meddelte han, at der lugtede brændt. Volten tystede ham ned. Men Florian fortsatte, mere og mere ophidset, med at forkynde, hvordan han kendte brandlugt. Og når han spurgte Diderichsen og mig, om vi ikke også kunne mærke lugten, var vi så loyale, naturligvis, at vi samstemmede i Florians iagttagelse, og også frygtede hvad som kunne hænde.

Men Volten var uinteresseret og ville have, at vi skulle arbejde med græsken. Det hjalp end ikke, at Florian, som havde anlæg for det dramatiske, rejste sig op og sagde: »Det siger jeg Dem, Hr. Volten, at sker her en ulykke, så er det Deres ansvar«. De fyrre minutter af timen gik, takket være Florian, i uroens tegn, men med en urokkelig Volten i midten.

Da, fem minutter før timen sluttede, lød brandsirenen. Vi styrtede ud af lokalet, men Florian fik dog udråbt: »Sagde jeg det ikke nok, Hr. Volten, nu er det Dem der har skylden!«

Det var en brandøvelse som Falck holdt. Florian havde været så heldig at linde i nogle papirer på rektors kontor, nogle dage før, og læse et brev fra Falck om, hvornår de ville komme og starte øvelsen.

Adam Helms ('23).

Rusturen 1974

DET var med store forventninger, man som nybagt student gik ombord i en af Scarlett-bådene i Tuborg havn, man havde jo hørt så meget om de tidligere års succeser. Traditionen tro nøjedes man ikke med en enkelt tur over sundet og tilbage igen, man var i Landskrona hele to gange. Som sagt har der verseret mange rygter om de tidligere års succeser, og resultatet blev da også et rekorddeltagerantal, ca. 170, hvoraf ca. 35 var russer, resten fortrinsvis fra de yngre årgange.

Og forventningerne blev da også indfriet til fulde. Næppe havde skibet lagt fra kaj før det var umuligt at skaffe sig ørenlyd, snakken gik lystigt, og man kastede sig med en for herlovianere ikke ukendt appetit over det kolde bords kulinariske delikatesser, og hvad der måtte blive serveret dertil af våde varer.

Formanden bør velkommen, hvilket han skulle have gjort meget vittigt, hvis man da ellers kan tro de nærmest siddende, der var de eneste der havde mulighed for at høre, hvad der blev sagt. En

senere tale blev dog hørt af alle, det var da han på kassererens vegne bevilgede en snaps mere. For den tale blev der kvitteret med bragende klapsalver.

Da alle var mætte og tilfredse, prøvede et stereoanlæg at overdøve de mange efterhånden lidt højrøstede mennesker, og dansen gik livligt indtil skibet lagde til kaj for sidste gang ved ca. halvtolv tiden. Men ikke alle havde fået nok, så festlighederne fortsatte rundt omkring i byen til den lyse morgen.

Alt i alt en usædvanlig fornøjelig indførelse af russerne i herlovianersamfundets medlemskreds.

Lars Thuesen ('74).

Nordisk Råd

og Herlufsholms tre store kunstværker

PÅ initiativ af Frantz Wendt ('23), der er generalsekretær for Danmark i Nordisk Råd, holdt rådets præsidium med fhv. statsminister Anker Jørgensen i spidsen møde på Herlufsholm 19. september, og den følgende dag fællesmøde med præsidiet for Foreningerne Nordens Forbund. Festsalen var den smukke ramme om møderne. Herlufsholm viste sig i et herligt høstvejr fra sin skønneste side. Rektor Kierkegaard fortalte i kirken om skolens historie og nuværende stilling og forklarede kirkens tre berømte kunstværker: krucifikset, stifternes og Marcus Gøyes sarkofager. Besøget, som blev en stor succes for Herlufsholm, sluttede med en rundgang under rektors førerskab gennem de gamle og nye bygninger.

Herlufsholms kirke rummer tre historisk interessante og kunstnerisk værdifulde mindesmærker. De er da også alle tre både omtalte og rigt illustrerede i det nyeste værk på området, Dansk Kunsthistorie, udgivet på Politikens Forlag.

Herlufsholm-krucifikset, som det kaldes, beskrives af museumsdirektør Erik Lassen i bind I. han kalder det »periodens mesterværk« — »det største kendte elfenbensarbejde fra middelalderen og et af de mest gådefulde værker i europæisk kunst. Arbejdets kvalitet er så fremragende, at mange har vægret sig ved at tro, at det kunne være dansk, selv om det for længst er påvist, at armene ikke er skåret af elfenben, men af hvalrostand«. Det er da heller ikke lykkedes at føje Herlufsholm-krucifikset ind på en naturlig plads i fransk elfenbensskæringshistorie, tilføjer Erik Lassen.

For resten har jeg selv for mange år siden set en afstøbning af krucifikset hænge i *Musée de la sculpture comparée* i Paris (se Herlovianeren juni 1926). En af middelalderskulpturens fineste kendere har karakteriseret det som »Un des plus beaux ivoires du monde«.

Thomas Quellinus' marmorportræt af slægten Gøyes sidste mand, diplomat, højesteretsassessor og stiftamtmand Marcus Gøye, sønnesøns sønnesøn af Birgittes farbroder, født 1635, forstander, »skoleherre«, fra 1685 til sin død 1698. Fot. Niels Elswing.

Det er ligeledes Erik Lassen, som i kunsthistoriens bind II skildrer Herlufs og Birgittes gravmæle. Som bekendt er det tomt, en cenotaph, idet stifterne hviler i en gravhvælving under koret. Foruden gravmælet omtales den store vægtavle med mindeindskrifterne og anevåbnerne, og tillige den lille alabastertavle med stifternes skikkelser. Birgitte Gøye havde bestilt alle tre kunstværker. Erik Lassen skriver herom: »At organisere og betale en så betydelig monumentgruppe er enestående i dansk kunsthistorie og blev en udfordring til efterfølgelse og kritik. Ingen af delene manglede.«

Gravmælet over stifterne er udført af en af datidens største billedhuggere, flamlænderen Cornelis Floris, mesteren for det berømte rådhus i Antwerpen, men også for de prægtige sarkofager over Frederik I i Slesvig Domkirke og over Christian III i Roskilde Domkirke. Om stifternes sarkofag skriver Erik Lassen: »Begge figurer synes at være en mesters egenhændige arbejde.«

En anden Antwerpen-kunstner, Thomas Quellinus, der længe opholdt sig i Danmark og skabte en række prægtige mindesmærker rundt i danske kirker, er også mester for gravmælet over skoleherre på Herlufsholm, stiftamtmand og sidste mandlige efterkommer af Birgittes slægt, Marcus Gøye. Kunsthistorikeren Bredo L. Grandjean, der har forfattet afsnittet om Quellinus i Danmark, skriver i bind II i sin karakteristik af det storslåede barokmonument over Marcus Gøye: »Han hviler som en af de hollandske admiraler på en oprullet strømåtte og gestikulerer med malende håndbevægelser. Det er en solo-optræden, der ligesom understreger, at han er den sidste mand af Gøye'rnes gamle stamme«.

Gravmælet, der er udført i sort og hvidt marmor, blev rejst i året 1700 af den afdødes unge enke. Thomas Kingo har forfattet den lange lovtale på indskrifttavlen.

Frantz Wendt ('23).

PERSONALIA

I 1974-udgaven af Udenrigsministeriets håndbog »Denmark« skriver generalsekretær *Frantz Wendt* ('23) om den danske forfatnings historie, professor *Niels Thomsen* ('49) om pressen og redaktør *Hans V. Bischoff* ('50) om levestandarden.

Kulturministeriets ornitologiske konsulent, *læge Lorenz Ferdinand* ('40), var medlem af en nordisk arbejdsgruppe, som har samlet »Oversigt over vigtige våde fugleområder i Norden«. Bogen er kun trykt i begrænset oplag, men forventes udgivet i serien Nordiska Utredningar.

I det radikale tidsskrift Fremsyn for april kritiserer folketingsmedlem *Per Gudme* ('45), at Folketinget spilder sin tid på småtteriagtige ændringer af lovene. I samme blad analyserer professor *Niels Thomsen* ('49) forskydningerne mellem partierne ved folketingsvalget 4. december 1973.

Boghandler *Georg Christensen*, som er kendt af mange generationer af herlovianere (»bandleren«), fyldte 2. maj 85 år og er stadig aktiv i sin forretning.

Langt om længe er der tilgået Personalia-redaktionen en meddelelse om, at cand. jur. *Gregers Richter* ('41) fra 1. januar 1973 har været ansat som oversætter og sprogrevisor ved EF-kommissionen i Bruxelles. Vi beklager den langsomme postgang!

Direktør *Geert Drachmann* ('28), der efter 40 års ansættelse i statens tjeneste, forlod sin stilling som chef for Arbejdstilsynet 1. juni, blev afskedsinterviewet i Fagbladet for 25. april.

I det senest udsendte 11. bind af Statsrådets forhandlinger, omfattende årene 1866—72, refereres to bemyndigelser, kongen giver Herlufsholms forstander: 8. januar 1870, at han må bortsælge de til Herlufsholms bøndergårde tilhørende ejendomme på over 1 tdr. hartkorn til arvefæste med ret til at sælge og pantsætte — samt 14. maj 1870, en tilsvarende bemyndigelse vedrørende ejendomme på under 1 tdr. hartkorn.

Bogforlægger *Adam Helms* ('23) er blevet ridder af Vasaordenen, første klasse.

Vicerigspolitichef *Bent Schlüter* ('32), der var R. af D., er blevet udnævnt til ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

I juni-hæftet af »Ausblick, Mitteilungsblatt der Deutschen Auslandsgesellschaft« skriver professor *F. J. Billeskov Jansen* ('26) om »Kierkegaard und die Nachwelt«.

Landsdommer *Erik Hastrup* ('28) er dansk medredaktør af Nordisk Domssamling.

Antikvar *Mogens Bencard* ('48) har under udgravningerne i Ribe fundet den hidtil bedst bevarede sko fra vikingetiden. I Berlingske Tidende fortæller han 2. juni om de spændende udgravninger, der giver et helt nyt billede af Ribes fortid. I »Mark og Montre, Fra sydvestjyske museer 1973«, hvoraf han i øvrigt er medredaktør, skriver han mere om vikingetiden i Ribe.

Kommandør *Jørgen Münter* (IV '20) er medlem af bestyrelsen for familieaktieselskabet Potagua.

Ambassadør *Eyvind Bartels* ('34) deltog 9. juni i en radiodiskussion tværs over Atlanten med fhv. statsminister J. O. Krag om dansk udenrigspolitik og udenrigstjeneste. Berlingske Tidende bragte 23. juni et interview med Bartels.

Den hidtilværende kapellan i Birkerød, *Henning Blauenfeldt* ('49), er fra 1. juli ansat som sognepræst i Ringe. Hans far var tidligere sognepræst i samme sogn, så Blauenfeldt er på en måde vendt »hjem«.

Skovrider *Bent Engberg* ('41) holdt 2. juli for en indbudt kreds foredrag i den amerikanske ambassade i København om »National parks and forests. Protecting nature in the USA and Denmark«. I april og maj havde Engberg som den amerikanske regerings gæst besøgt og studeret en lang række nationalparker, skove, indianerreservater m. m. over hele USA.

Journalisten *Oliver (Ole) Clausen* ('47) opfordrede i Politikens kronik for 4. juli til at udskifte det danske sprog. Han er selv gået i spidsen med at udskifte sit uforståelige fornavn, Ole, der intet har at gøre med »gammel« (som det betyder i Sydstaterne) eller tyrefægtning (hvor man råber olé). Kronikken gav naturligvis anledning til debat.

I radioens program 2 fortalte professor *F. J. Billeskov Jansen* ('26) 5. juli om Thomasine Gyllembourg, damen på 1000 kronesedlen.

Konsul *Hans Jacob Bie* (II '27) døde i juli efter nogen tids sygdom. Bie var direktør for Randers Kulkompagni og havde bestridt en række tillidshverv.

Læge *Sven Fogh* ('46), der er speciallæge i tropesygdomme, kritiserede i Politiken 10. juli bladets uforbeholdne anbefaling af et malariamiddel.

Svenska Dagbladet bragte 13. juli en nekrolog i anledning af, at civilingeniør *Jørgen Drachmann* ('25) var afgået ved døden. Fra 1956 havde han drevet konsulentvirksomhed med støbning og metallurgi som speciale. I marts modtog han Svenska Gjuteriföreningens fortjenesteplaquette for banebrydende forskningsindsats.

I Politiken kommenterede højskoleforstander *Jørgen Knudsen* ('44) 14. juli det nyeste nummer af yngre journalisters tidsskrift »Pres«, som handler om radiojournalistik.

Professor *Mogens Boserup* ('28) fremturede i Politikens kronik for 16. juli under titlen »En feberfantasi« i anledning af, at en biokemiker har gjort opmærksom på jordens varmedød som resultat af den stigende forurening og det stigende energiforbrug.

Skuespilleren *Mads-Peter Neumann* ('57), der også var skagbo i sin barndom, og som nu driver Skagen Fiskerestaurant, blev 20. juli gift i Skagen kirke med ergoterapeut Lene Sørensen.

Frederik Crone ('66) fortalte i Politikens kronik for 31. juli sammen med Ebbe Madsen om ØKs sydafrikanske virksomheder, som de havde set indefra, før ØK lukkede dørene. Det kan næppe undre, at deres erfaringer faldt dårligt i tråd med oplysninger fra ØK.

Advokat *John Richter* ('47) er indtrådt i bestyrelsen for Odsherred Minkfarm A/S.

Direktør *Ebbe Christensen* ('43) er indtrådt i bestyrelsen for Kryolitselskabet Øresund A/S.

Afdelingsleder, civilingeniør *Jørgen Moltke-Leth* ('57) er blevet udnævnt til afdelingschef i IBMs databehandlingsafdeling med ansvar for marketingsstaben.

Læge *Åge J. Hansen* ('57), der tidligere drev lægegerning i Kiruna, har nu fået job i Munkfors.

Arkivar *Klaus Kjølsen* ('46) er pr. 1. august blevet udnævnt til overarkivar i Udenrigsministeriet.

Direktør *Henning Friis* ('30) blev interviewet til Fagbladets nummer for 10. august om Socialforskningsinstituttets undersøgelser af fordelingen af livsgoderne.

Lars Nøglebæk ('70) er efter at have fuldendt kursus i lurblæsning sammen med sin far, der er Frederikssund-viking, rejst til Canada for at reklamere for Carlsbergs mjød.

Læge *Poul Esmark* ('30) er afgået ved døden. Esmark, der var medicinsk kandidat fra 1938, var praktiserende læge i Korsør.

Professor *Mogens Boserup* ('28) skrev i Politikens kronik for 14.

august om grænserne for verdens fødevareproduktion, i anledning af verdenskonferencen om befolkningsspørgsmål, hvor Boserup er dansk repræsentant.

Højskolelærer *Jørgen Knudsen* ('44) har udgivet »Genveje til Paradis? Lille Fritidslære« på Gyldendals Forlag (172 s., kr. 44). Knudsen fortæller selv, at det tog 27 år at skrive bogen.

Billedhuggeren *Peder Arne Linnet* ('36) udstillede skulpturer ved den nordiske friluftsudstilling i Kongens Have i København i september-oktober. Linnet er i øvrigt medlem af Akademirådet.

LRS *Knud Thale* ('22) døde dagen før sin 70 års-dag i august. Thale havde sin forretning i Århus og havde møderet for Højesteret. Han var med i ledelsen af en række erhvervsvirksomheder, var medlem af Advokatrådet og af bestyrelsen for Juristforbundet. Thale huskes sikkert af mange for sin tale fra jubilarerne ved trollefesten i København 1973.

Kontorchef *Per Kirstein* ('29), Arbejdsministeriet, gav i Politikens kronik 23. august ideer til en begrænsning af arbejdsløsheden.

1. reservelæge *Axel Lademann* ('51) er udnævnt til overlæge ved neurologisk afdeling på Sønderborg Sygehus.

I august blev to gamle herlovianere gift: civ.ing. *P. F. Collet* ('64) blev gift med cand. mag. Ulla Kamman i Sankt Nikolai Kirke i Køge, og befragter *Steen-Mikael Lund* ('67) med sekretær Berit Rasmussen i Ordrup kirke.

I begyndelsen af september var ambassadør *Janus Paludan* ('38) i København i forbindelse med den danske statsministers besøg i Kina.

Dansklærerforeningen — hvis formand er adjunkt *Ib Fischer Hansen,* Herlufsholm — har udgivet »Arbejdersange«, en antologi ved *Lars Ilsøe* ('66) m. fl.

En af provinsens førende jurister, LRS *Thure Krarup* ('31), fejrede i september 25-års jubilæum som selvstændig advokat.

Redaktør *Sven Tito Achen* ('40) redegjorde på forsiden af Politikens 2. sektion 21. september for hanens rolle i symbolikken. Achens rubrik »Symboler i hverdagen« er nu flyttet til bagsiden af Politikkens mandagsudgaver.

Det danske Akademi uddelte 21. september sin store pris til forfatteren *Sven Holm* ('58). I motiveringen sagde man, at Sven Holm i sine noveller og romaner har udvist en usædvanlig diagnostisk evne og givet en rig, moderne fantasi — der spænder fra undergangsvision til den sociale utopi — en klassisk form, præget af humor og realistisk nøjagtighed. Der er grund til at fremhæve forfatterskabets udvikling.

Den sidste sætning i Akademiets begrundelse uddyber Jens Kistrup i Berlingske Tidende ved at fremhæve, at forfatterskabet demonstrerer, hvordan modernismen fra årene omkring 1960 gennem en række skiftende faser er fulgt med tiden, i eksperimenter med nye prosaformer og i en forstærket tendens hen imod det folkelige, det sociale, det politiske. På bibliotekerne kan man få en brochure, skrevet af litteraturhistorikeren Søren Baggesen, om Sven Holms forfatterskab. Den udsendtes i 1970 i anledning af hans 30-års fødselsdag.

Et par dage før Sven Holm modtog prisen, måtte Ekstra-Bladet beklage, at en række angreb, det havde rettet mod ham og tre andre forfattere, var uden grund i virkeligheden. Dansk Forfatterforening havde anlagt sagen mod bladet, som på forhånd havde opgivet at forsvare sig. Ekstra-Bladet måtte betale sagens omkostninger.

Svend Holm var faktisk gået i seng, da han fik meddelelsen om Akademiets beslutning. Dette fik »At tænke sig« til at skrive: Forfatteren Sven Holm oplyser, at det Danske Akademi gav ham 50.000 kr., men til gengæld tog ham på sengen.

En debat om prisuddelingen, som Karl Bjarnhof var med til at starte, blev sat på plads af professor *F. J. Billeskov Jansen* ('26), der selv er medlem af Akademiet, og som påviste, at Bjarnhof ikke havde overholdt formalia i forbindelse med valget af prismodtageren.

Fjernsynet viste 27. og 28. september »En aften på Skagen«, optaget på Skagen Fiskerestaurant med en cabaret instrueret af *Mads-Peter Neumann* ('58).

Et vidnesbyrd om den indflydelse, afdøde professor *Paul Diderichsen* ('23) har haft på sprogvidenskaben finder man i, at skoleradioen under titlen »Fra Diderichsen til Chomsky-traditionen« har bragt tre udsendelser for gymnasiet. Her behandles bl. a. hans syn på sprog som klasseskel.

Det var 26. juli 400 år siden *Birgitte Gøye* døde. Om Birgittes sidste leveår handler »Birgitte Gøyes enkestand«, som er skrevet af overinspektør Holger Rasmussen, Nationalmuseet (Wormianum, kr. 28). Se side 83.

Læge *Kristian Linnet* ('34) skal til marts 1975 lede en rejse til Kenya for Verdensnaturfonden. Deltagerne vil se ting og træffe folk, som almindelige turister aldrig oplever, fortælles det i »Panda-Nyt« nr. 2, 1974, der redigeres af læge *Philippe Grandjean* ('68) og dr. phil. Arne Schiøtz. Man kan blive optaget blandt Verdensnaturfondens venner ved at indbetale kr. 30 på giro 2001. Læge *Lorenz Ferdinand* ('40) er medlem af Fondens forretningsudvalg og formand for informationsudvalget.

Afdelingsleder, dr. med. *Jørgen Schultz-Larsen* ('39) var deltager i et panel, da man i det Medicinske Selskab i København 1. oktober diskuterede sundhedsmæssige problemer ved atomkraftværker. Schultz-Larsen er specialist i genetiske stråleskader og konsulent for Sundhedsstyrelsen.

Civ. ing. *Gert Vogel* ('57) er pr. 1. oktober ansat som driftsingeniør ved Ålborg Universitetscenter med centrets fysiske udbygning og tekniske drift som arbejdsområde. Vogel var tidligere leder af den tekniske afdeling ved Roskilde Universitetscenter.

Bristol Teatret har succes på Strøget i København med Henrik Ibsens »Gengangere«. I rollen som maleren Osvald Alving ses *Joen Bille* ('62), der er barnebarn af Ibsen.

RUNDE FØDSELSDAGE
I 1975

3/1 Civiløkonom Jørgen Kruse ('43) 50 år.
20/1 Direktør Leif Berg ('19) 75 år.
22/1 Landsretssagfører Otto Brandt ('09) 85 år.
25/1 Ingeniør Kaj Allan Andersen ('44) 50 år.
26/1 Fhv. direktør, dr. phil Hilmar Ødum ('17) 75 år.
29/1 Civilingeniør Jørgen Hage ('33) 60 år.
6/2 Rektor Henrik Hertig ('33) 60 år.
18/2 Læge Jørgen Glenert ('44) 50 år.
20/2 Cand. psych. Poul Z. Heidemann ('45) 50 år.
21/2 Skovrider Hans Chr. Tauson ('03) 90 år.
24/2 Generalsekretær Frantz Wendt ('23) 70 år.
26/2 Læge Arne Erik Nordsted ('43) 50 år.
28/2 Læge Ove Høegh-Guldberg ('24) 70 år.
13/3 Tandlæge Adam Wodschou ('43) 50 år.
16/3 Civilingeniør Aksel Brams ('43) 50 år.
16/3 Direktør, civilingeniør Ebbe Christensen ('43) 50 år.
2/4 Overlæge, dr. med. Steffen Gjørup ('43) 50 år.
8/4 Direktør Hans Emil Klem ('17) 75 år.
17/4 Chr. D. Zernichow ('34) 60 år.
30/4 Rektor J. E. Biering-Sørensen ('44) 50 år.
5/5 Fru Hanne Juel Laursen ('43) 50 år.
13/5 Kontorchef Torben Finsen (R'32) 60 år.
21/5 Redaktør Erling Johs. Jantzen ('19) 75 år.
3/6 Forstander Eiler Forchhammer ('09) 85 år.

5/6 Godsejer Gerhard Faye (R'31) 60 år.

13/6 Fhv. dommer Helge Friis Jespersen ('14) 80 år.

13/6 Godsejer, hofjægermester Erik Tillisch ('44) 50 år.

14/6 Forpagter, cand. jur. Kai R. Dahl ('09) 85 år.

16/6 Landsretssagfører Christian Saugmann ('13) 80 år.

2/7 Grosserer Poul Meisner ('03) 90 år.

15/7 Dr. techn. Jørgen Mygind ('18) 75 år.

23/7 Nils Hemming Lou (V'21) 70 år.

28/7 Direktør, generalkonsul Carl Frederik Glad ('09) 85 år.

6/8 Kammerherre, hofjægermester C. C. B. Scavenius (R'32) 60 år.

12/8 Landsretssagfører Børge Fabricius ('34) 60 år.

15/8 Fhv. sognepræst Ejner Rischel ('18) 75 år.

18/8 Fuldmægtig Ole Opstrup ('25) 70 år.

29/8 Prokurist Aage Glente ('23) 70 år.

31/8 Proprietær Christian Jørgensen ('18) 75 år.

14/9 Læge Kai Struckmann ('14) 80 år.

29/9 Einar Blechingberg ('14) 80 år.

30/9 Driftsingeniør Edward J. A. Bech (R'32) 60 år.

1/10 Fhv. civildommer Svend Arfmann ('08) 85 år.

6/10 Overlæge, dr. med. Georg C. Brun ('23) 70 år.

16/10 Greve Ernst Moltke ('03) 90 år.

22/10 Speditør Erik Hennings (II'29) 60 år.

30/10 Civilingeniør Hans Jørn Jensen ('44) 50 år.

1/11 Landsretssagfører Jørgen Aage Strobel ('43) 50 år.

19/11 Cand. jur. Carl Oscar Husum ('33) 60 år.

12/12 Fhv. forpagter Andrei Grønnegaard ('13) 80 år. Henrik Rømeling ('35)

14/12 Kirkegårdsinspektør Hans 60 år.

Studenterne 1974

Drenge, fra venstre: Christian Holt, Henrik Holstein, Niels Grothe Johansen, Søren Atrup Nielsen, Peter Bernstorff, Thomas Gluud, Lars Thuesen, Eric Fullerton, Jan Traugott-Olsen, Svend Bahn-Petersen, Carsten Hammershøi, Tom Steding-Jessen, Henrik Marcher, Niels Brun, Christian Richter, Christian Wandel-Petersen, Ole Skøtt, Kaj Vang-Lauridsen, Peter Biering, Lars Henrik Christensen, Kåre Mølbak, Henrik Holm, Niels Dufour, Hans Henrik Gramtorp (i alt 24).
Piger, fra venstre: Annelise Nielsen, Lis Elin, Pernille Rubin, Anne Marie Christiansen, Ingeborg Krarup-Hansen, Annette Gluud, Dorte Skov Nielsen, Mette Deibjerg Rasmussen, Inge-Merete Blücher, Mette Kolstrup, Theresa Bernstein, Aase Randstoft, Jette Rasmussen, Lise Skjøt-Pedersen, Ulla Kragh Christensen, Lise Normann Jørgensen, Anne Pedersen, Birgit Hansen, Sonja Jensen, Elsebeth Clausen, Birgit Margaard Jensen, Bodil Larsen, Janne Byskov Pedersen (i alt 23).

364 STATENS PÆDAGOGISKE
STUDIESAMLING
LERSØ PARKALLE 101
2100 KH Ø

HERLOVIANERSAMFUNDET

Vi er nu i den fordelagtige situation, at have det meste af Herlovianersamfundets administration samlet på ét sted, nemlig hos:

Advokat Jan Trier
Gammel Strand 34
1202 København K
Telefon (01) 14 32 36

Indmeldelser og eventuelle udmeldelser, såvel som adresseændringer, oplysninger vedr. kontingent (f. eks. pensioniststatus) og lignende bedes rettet hertil, *skriftligt*.

Tilmeldinger til Samfundets arrangementer i København går også denne vej. Hvorfor der til Trier ('58) skal lyde en varm tak for alle de veksler vi trækker på ham og hans advokatkontor.

PERSONALIA

Som man kan se (f. eks. p. 89—91 i dette nummer), er Personalia nu igen, hos Philippe Grandjean ('68), i gode hænder. Men måske alligevel ikke helt tilfredsstillende. Der vil jo nemlig altid være en slagside: Når Personalia-redaktøren f. eks. er læge, bor i København og holder Politiken, vil der uvægerligt, trods al god vilje og vågenhed komme noget medicinsk, københavnsk og politikensk over nyhederne. Og også på en anden led vil stoffet blive »skævt«. Ingen herlovianer kan ventes at have et godt kendskab til mere end de ca. 10—14 årgange der ligger nærmest ved hans egen, og det vil jo sige, at nyheder om skolekammerater fra før eller efter dette åremål let overses. Alt dette er kedeligt og har også irriteret nogle. Men det er let at modvirke.

Hvad Personalia har brug for, er en række »korrespondenter«, der supplerer redaktøren. For det første *i tid*, f. eks. en fra århundredets begyndelse, en fra 1910'erne, en fra 1920'rne, en fra 1930'rne, en fra 1940'rne, en fra 1950'erne og så en fra 1970'erne. For det andet *i rum*, således f. eks. at en af disse boede i Nørrejylland, en anden i Sydjylland, en tredje på Fyn, en fjerde på Falster, en femte i Vestsjælland, osv. Det skulle være mærkeligt, om disse korrespondenter alle var læger og alle læste Politiken.

Hvordan man bliver korrespondent? Det er det letteste i verden. Man skal ikke »melde sig«, man skal *bare være det*, dvs. klippe ud (og helst sætte årgang på!) eller skrive ned, putte det i en konvolut og sende det til: Læge Philippe Grandjean, Skindergade 42, 1159 København K.

Bestyrelse:

Chefredaktør, cand. theol.
Kaj Dorph-Petersen ('43), formand
Fasanvænget 566
2980 Kokkedal
Telefon (03) 24 69 70
Kontor: Gutenberghus
Vognmagergade 11
1148 København K
Telefon (01) 15 19 25

Direktør Ernst Schaumburg-Müller ('29), næstformand
Tårbæk Strandvej 113
2930 Klampenborg
Telefon (01) 63 07 80

Advokat Jan Trier ('58), kasserer
C. F. Richsvej 57, stuen
2000 København F
Telefon (01) GOdthåb 44 82
Kontor: Gammel Strand 34
1202 København K
Telefon (01) 14 32 36

Advokat John Richter ('47)
Algade 48
4500 Nykøbing S
Telefon (03) 51 51 82

Civilingeniør Klaus Aarup ('51)
Frederiksborgvej 105 A
4000 Roskilde
Telefon (03) 35 80 16

Stud. med. Mikkel Vass-Sørensen ('70)
c/o Bennike
Herthavej 1 C
2920 Charlottenlund
Telefon (01) ORdrup 80 31

Suppleanter, revision, decision:

Cand. polyt. Finn Kirstein ('59), suppleant
Ved Lindevangen 16
2000 København F
Telefon (01) FAsan 39 12

Landsretssagfører Jørn Thomsen ('31), revisor
Classensgade 60
2100 København Ø
Telefon (01) ØBro 68 25

Direktør, cand. polit. Leif Berg ('19), decisor
Overgaden oven Vandet 52
1415 København K
Telefon (01) SUndby 70 59

Professor, dr. med. Mogens Andreassen ('29), suppleant for decisor
Holck Winterfeldts Allé 4 A
2900 Hellerup
Telefon (01) HElrup 17 25

HERLOVIANEREN

Redaktion:

Redaktør Sven Tito Achen ('40)
Kong Georgsvej 52, 5. sal
2000 København F
Telefon (01) FAsan 98 91

Stud. med. Mikkel Vass-Sørensen ('70)
c/o Bennike
Herthavej 1 C
2920 Charlottenlund
Telefon (01) ORdrup 80 31

Personalia:

Læge Philippe Grandjean ('68)
Skindergade 42
1159 København K
Telefon (01) 14 11 60

Dernedefra

Discipel Martin B. Jørgensen
Herlufsholm
4700 Næstved

Tryk:

Dagbladets Bogtrykkeri
Torvet 10 4600 Køge